

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-744/18-S

Název	Dům dětí a mládeže Benešov
Sídlo	Poštovní 1668, 256 01 Benešov
E-mail	info@ddmbenesov.cz
IČ	61664634
Identifikátor	600042286
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Milada Rýdlová
Zřizovatel	Město Benešov
Místo inspekční činnosti	Poštovní 1668, Tyršova 438, 256 01 Benešov
Termín inspekční činnosti	26. 2. 2018 – 28. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Benešov (dále „středisko“, „DDM“) vykonává činnost školského zařízení v rozsahu zápisu do školského rejstříku. Realizuje *Školní vzdělávací program DDM Benešov* (dále „ŠVP“). Centrální budova je v Poštovní ulici s provozní dobou 8:00 až 18:30 hodin, kromě ní využívá DDM ještě pět dalších míst poskytovaného vzdělávání. Pestrou nabídkou vzdělávání se středisko snaží zapojit do aktivit co nejširší veřejnost. Za sledované období (2015-2018) se zvýšily počty účastníků pravidelné zájmové činnosti při neměnném počtu zájmových útvarů (dále „ZÚ“, „kroužky“). Mimo běžné činnosti realizuje DDM také specifické aktivity (výukové programy) pro školy. Aktivně spolupracuje s Centrem sociálních služeb Tloskov, Domem s pečovatelskou službou Benešov a Základní školou a Praktickou školou Benešov.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Z cílů strategického plánu se daří plnit zejména oblast integrace klientů se zdravotním a sociálním znevýhodněním do činnosti, zajištění vzdělávání kvalifikovanými pedagogy, předcházení rizikovým jevům a rozvíjení talentu a nadání účastníků. Nedaří se účinné zapojení DDM do projektů (financování) v rámci místního akčního plánu.

Struktura organizace střediska, čtyři programová oddělení a smysluplné kompetence jejich vedoucích v oblasti vedení i kontroly usnadňují řízení a hodnocení práce zaměstnanců DDM. Dokumentace, přihlášky, deníky ZÚ byly úplné, obsahovaly relevantní údaje. Roční hodnocení interních pracovníků ředitelkou probíhá podle známých kritérií a vychází z výsledků Plánu hospitací a kontrol. Dostatečným nástrojem řízení a komunikace jsou jednání provozních porad. Účinné vyhodnocení proběhlých akcí je řešeno individuálně.

Zájmové vzdělávání včetně ředitelky zabezpečuje šest kvalifikovaných interních pedagogických pracovníků, kteří naplňují rozsah komplexní přímé pedagogické činnosti. Dílčí přímou pedagogickou činnost vykonává aktuálně 55 kvalifikovaných externích pracovníků, čtyři si doplňují požadovanou odbornost studiem. Personální situace střediska je ředitelkou trvale a účelně řešena. Priorita dalšího vzdělávání, zvyšování odborné připravenosti pedagogů, je plněna. Úspěšně probíhá výchova a příprava nových vedoucích ZÚ. Polovina vedoucích kroužků jsou vlastní odchovanci.

DDM provozuje svoji činnost v několika objektech, budovu v Poštovní ulici má svěřenou k hospodaření zřizovatelem a další využívá formou nájmu. Venkovní zastřešené multifunkční hřiště, přístupné i veřejnosti, je využíváno ke spontánním aktivitám, činnostem kroužků a relaxaci. Víceúčelové klubovny, variabilní herny, odborné pracovny (např. keramická a modelářská), sály i odpočinkové zázemí pro návštěvníky v centrální budově byly provozuschopné. Vhodné prostorové uspořádání odborných pracoven a jejich dostatečné a průběžně obnovované materiální zázemí umožňovalo plnění ŠVP. Vybavení didaktickou i výpočetní technikou mělo běžnou úroveň. Sledované prostory vytvářely dostatečné podmínky pro realizované aktivity a relaxaci účastníků i práci zaměstnanců.

Dodržování pravidel vnitřního a provozních řádů bylo v rámci sledovaných aktivit patrné. Vstup do hlavní budovy zabezpečuje pověřený zaměstnanec (tzv. informační služba). Zajišťuje určené prostory i jednání účastníků spontánních činností. Vnitřní bezpečnostní úpravy (např. odpružená podlaha cvičebního sálu) umožňují, že při vyšším počtu účastníků je počet úrazů za rok stále stejný. Hygienické podmínky práce zlepšila instalace odsavače zplodin keramické pece a vysoušeče. Bezbariérový přístup je umožněn do přízemí budovy. Školské zařízení hospodaří s finančními zdroji poskytnutými ze státního rozpočtu, s příspěvkem zřizovatele na provoz a s úplatou za poskytované za poskytované vzdělávání a školské služby. Zřizovatel doplňuje mzdové náklady na vyplácení odměn pro provozní

zaměstnanec. Úplata za zájmové vzdělávání slouží k hrazení vybavení kroužků, služeb a platů vedoucích kroužků. Všechny zdroje financování jsou využívány efektivně pro realizaci vzdělávání.

DDM účinně spolupracuje při pořádání příležitostných akcí a soutěží např. *Komunitní mosty* (senioři), *Jarmark* (veřejnost), *Den sportovních aktivit* (ukázka sportů) zejména se zřizovatelem i kulturním a informačním centrem. Kooperace se zájmovými organizacemi umožňuje pořádání a financování regionálních soutěží: s Českým svazem zahrádkářů (*Mladý zahrádkář*), Českým rybářským svazem (*Zlatá Udice*), Český svazem turistů (*Povidlový koláč*, *Konopištské toulky*) a s Asociací školních sportovních klubů sportovní přebory (atletika, plavání, volejbal, šachy).

Hodnocení průběhu vzdělávání

ŠVP zohledňuje reálné podmínky střediska v souladu se strategickým plánem. DDM nabízí všechny formy zájmového vzdělávání. Pracovníci České školní inspekce (dále „ČŠI“) hodnotili dostupné formy, tj. pravidelnou zájmovou, spontánní a příležitostnou činnost.

Pravidelná činnost probíhala podle předloženého časového rozpisu, v určených prostorách, pod vedením interních i externích pracovníků. Činnost ZÚ byla účelně rozvržena dle věkové struktury (nejdříve nejmladší) do pěti pracovních dnů. V souladu s koncepcí převládala nabídka pro účastníky školního věku. Vedoucí kroužků využívají při sestavení plánu ZÚ, ale i při realizaci aktivit smysluplně výchovně vzdělávací cíle, metody a formy práce i očekávané výstupy dle ŠVP.

V souladu s filosofií DDM má téměř polovina ZÚ sportovní zaměření. Kroužky (*gymnastika I., II., stolní tenis II, střelecký*) podporovaly rozvoj pohybových dovedností účastníků, vytvářely u nich kladný vztah ke sportu a ke kolektivu. Stanovené korespondovaly s plánovanými výstupy ŠVP. Hodiny začínaly motivační ukázkou, doplněnou instruktáží zpravidla formou ideomotorického učení. Průprava gymnastická obsahovala prvky zpevňování a protahování, u tenistů správné držení pátky a herní taktiku, nácvik správné polohy při střelbě spojené s vhodným dýcháním u střelců. Výrazná individuální podpora se projevila u nejmladších, začínajících a dlouho chybějících účastníků (formou dopomoci při výkonu cviku vedoucím ZÚ nebo pokročilejšími členy). Hodnocení probíhalo průběžně i v závěru lekce společnou analýzou chyb, vlastním hodnocením účastníků, vhodně doplněným a upřesněným vedoucím. Dodržováno bylo poučení o bezpečnosti účastníků s ohledem na prováděné cviky.

Získávání nových dovedností a zkušeností bylo patrné u kroužků s výtvarným a estetickým zaměřením (*výtvarná výchova, keramika I*). Úvodní motivace podporovala představivost účastníků a vzbuzovala u nich zájem o tvorbu budoucího. Účastníci si připravili plán aktivity. Před zahájením i v průběhu činností vedoucí účelně zopakovali zásady práce. Svým přístupem a vystupováním vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru. Vedli účastníky k rozvíjení fantazie a estetického vnímání. Smysluplně poskytovali prostor pro jejich tvořivost a aktivitu zejména při přípravě práce. Předávali jim jasné pokyny a vhodně kladenými otázkami je průběžně motivovali. Našli si čas podporovat účastníky individuálně, dle jejich tempa nebo potřeb. Komunikačně podnětné prostředí vytvářelo příležitost pro diskusi podle jejich zájmu. Aktivita při vzdělávání a postoj k zadaným činnostem svědčily o dobré úrovni rozvoje jejich klíčových kompetencí. Výsledky (výrobky, výkresy) byly ohodnocovány vzájemným hlasováním účastníků (přidělování bodů). S ohledem na osobní tempo jednotlivých členů byla vhodnou motivací i individuální příprava a popis činností pro příští lekci.

Vedoucí hudebních kroužků (*kytara, flétna I a V*) využívali především individualizovanou výuku nastavenou podle schopností účastníků. Vedli je k rozvíjení základů hudební nauky a ke hře skladeb podle společného výběru. Účastníci řešili stanovené úkoly a sami hodnotili jejich plnění. Samostatná práce s notovým materiálem, práce s portfoliem i zařazování výtvarných technik dávaly prostor vedoucím plně se věnovat nácviku ovládnutí hudebního nástroje postupně u všech členů útvaru. Rozdíl v dovednostech mezi staršími a mladšími účastníky byl účinně využíván při vzájemné pomoci. Optimálně nebylo vždy řešeno zadávání domácího nácviku.

Každodenně od 13:00 do 15:00 hodin probíhá pro žáky 1. stupně *zábavný klub*. Vedoucí se daří úspěšně naplňovat cíle v oblasti práce v kolektivu a v rozvíjení schopnosti komunikace. Příležitost ke zlepšení je ve vedení účastníků k trpělivosti a vytrvalosti. Obsah činnosti (pohybové, výtvarné, pracovní a vzdělávací aktivity) podporoval týmovou spolupráci a upevnění dobrých přátelských vztahů. Zřejmé bylo vytváření pravidel hry účastníky společně s vedoucí i získávání nových poznatků z mnoha naukových oblastí. Pozitivem bylo účelné využívání volných prostor a vybavení zařízení (sál, klubovny, hřiště), negativem nevhodný oděv a obuv členů při pohybových činnostech.

Zábavnou formou se členové kroužků *počítače hrou* seznamují se základy programování a bezpečnou prací s počítačem. Používané náměty a postupy vedly cíleně účastníky k rozvoji logického a technického myšlení. Využité metody (názorný příklad, pozorování) i nutnost individuálně řešit zadané úkoly podporovaly jejich samostatnost. Důraz byl kladen na účelné využití počítače při rozvíjení zájmů účastníků a při jejich smysluplném trávení volného času. V závěru vedoucí efektivně využila výměnu počítačů a s tím spojené vzájemné hodnocení členů, s recipročním určením chyb při programování.

Vedoucí kroužků se snažili o podporu kreativity, uvolněnost, zábavu i sociální kontakt účastníků. Učili je respektovat pravidla práce ve skupině a spolupracovat, podílet se na utváření příjemné a bezpečné atmosféry, orientovat se na pozitivní kvalitativní složky. Mezi zjištěné nedostatky při hospitacích patřily chybějící relaxační chvíle, chybné sezení účastníků při práci, impulzivní jednání některých jedinců bez odpovídajícího zásahu vedoucích a využívání nových forem práce.

Příležitostná činnost se realizuje podle ročního plánu pro příchozí zájemce bez omezení. Probíhá během celého školního roku, 40 % o víkendech. Sledované akce *Modelářská výstava* a tři činnosti *Bingo*, *Taneční koberec* a *Výtvarné hrátky* měly výchovně vzdělávací a sportovně rekreační charakter. Jejich propagace poskytovala relevantní informace o čase, doporučený věk účastníků, náplň aktivity, případnou nutnost přihlášky i platbu. Sledované aktivity měly pozitivní odezvu mezi veřejností (návštěvnost výstavy) nebo zájem účastníků při zajímavých hrách. Taneční koberec a Bingo měly zábavný charakter, Výtvarné hrátky (výroba náramku a náušnic způsobem kroužkování) estetický a užitný cíl. Celkovou úspěšnost příležitostných aktivit i systematickou činnost internistů dokládá pečlivá dokumentace akcí (vnitřní evidence, obrazový záznam) i odpovídající návštěvnost.

Spontánní činnost probíhala v době provozu, většinou odpoledne, v přízemních prostorách a na hřišti. Zájemci měli k dispozici stolní hry, časopisy, knihy, video i televizi. Využívali možnost zapůjčit si sportovní náčiní, připojení na internet i občerstvit se. V relaxačních prostorách byli zejména rodiče s dětmi a účastníci čekající na zahájení ZÚ. Spontánní činnosti splnily zásady této formy vzdělávání, zejména jako prevence rizikových jevů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ředitelka zařízení a vedoucí oddělení dlouhodobě sledují výsledky zájmového vzdělávání. Evaluace DDM probíhá na základě podstatných kontrolních a hospitačních zjištění.

Všechny interní pracovnice provádí na konci školního roku evaluaci svých oddělení nebo aktivit. Jejich hodnocení uvádí zejména objem činností. Uplatňovaný systém (hospitace, rozhovory s účastníky a jejich zákonnými zástupci) umožňuje objektivní přehled o činnosti střediska. Výstupem jsou např. výroční zprávy.

Odůvodněné slovní hodnocení účastníků při sledovaných činnostech je motivovalo k práci i povzbuzovalo při nezdaru. Závěrečné hodnocení kroužku uváděli jejich vedoucí formou zápisů v denících. Vyplývalo z nich, že cíle dané plánem práce kroužku se většinou dařilo naplňovat stejně jako stanovené výstupy. Všichni účastníci získávali *Diplom za práci v ZÚ*, nebo *Pamětní list* za účast na akci. Některé kroužky vydávají i jiný doklad o stupni zvládnutí výstupů např. rybáři získávají po složení zkoušek rybářský lístek. Účelné završení školního roku praktikují kroužky (gymnastiky, mladých modelářů, flétnistů) formou soustředění. Osvědčilo se vydávání potvrzení úspěšným členům na *Přihlášku k zařazení do třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy* případně na *Doporučení pro střední školy*.

Preventivní strategie bezpečnosti a ochrany zdraví je zajištěna. Hodnocené činnosti byly zpravidla v souladu s jejími zásadami i psychohygienou práce. Na dílčí nedostatky (občerstvování, relaxace, úbor) byla ředitelka pracovníky ČŠI upozorněna.

Jedním z cílů ŠVP je společné vzdělávání účastníků s různými potřebami. DDM dostatečně umožňuje zapojení všech přihlášených účastníků, podle jejich schopností. Při aktivitách byla patrná účinná individuální pomoc členům se zdravotním a sociálním znevýhodněním i podpora nadaným. Vedoucí uplatňovali úspěšně individualizaci vzdělávání, úpravu organizace vzdělávání a obsahu činnosti, v případě nutnosti využití dalšího pedagogického pracovníka.

V souladu s celospolečenským požadavkem se zařízení aktivně zaměřuje na snižování výskytu problémového chování. Při činnostech byla zřejmá nenásilná snaha pedagogů orientovat účastníky na pozitivní hodnotové prvky. Úspěšně naplňovaným cílem je osvojení si dodržování pravidel slušného chování. Spolu se školami a ostatními subjekty pracujícími s dětmi a mládeží DDM organizuje *Den prevence* a *Den závislosti*. Účinnost prevence dokládá i minimální počet podnětů na chování účastníků.

Výsledky a činnost DDM prezentují propagační prostředky důležitých partnerů (vývěsné plochy, Benešovské radniční listy, webové stránky). Významné úspěchy dosáhly taneční skupiny na Středočeském poháru a Czech dance tour. Mezi jednotlivci uspěli střelci na mistrovství ČR. DDM Velmi dobře reprezentují středisko členové výtvarných, hudebních a přírodovědných ZÚ.

S velkým zájmem veřejnosti se setkaly akce pořádané DDM „*S medem za medvědem*“, „*Ozdobíme stromečky, rozeznáme zvonečky*“ a taneční vystoupení na plesech. Svoji činnost pravidelně představují ZÚ na vánočních výstavách a besídkách. Úspěšně se středisko prezentovalo akcí na městském náměstí „*Ukážem, co dokážem*“ na závěr školního roku.

Závěry

Hodnocení vývoje

- zlepšení materiálních a prostorových podmínek
- zlepšení personálních podmínek
- nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny

Silné stránky

- účelný systém řízení a kontroly domu dětí a mládeže
- účinná podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků vedením zařízení

- aktivní přístup interních zaměstnanců k doplnění odborných dovedností a jejich uplatnění v praxi
- cílená práce s výsledky vzdělávání vedoucí k vyšší úspěšnosti účastníků pravidelné zájmové činnosti

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- chybí častější zařazování aktivit podporující objevování, experimentování a autonomie účastníků

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- aplikovat v práci s účastníky nové formy a metody práce
- účinně se zapojovat do získávání dalších finančních zdrojů (granty, projekty, sponzoři)

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ředitele školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Vnitřní řád DDM platný od 1. září 2016
2. ŠVP DDM Benešov platný od 1. září 2017
3. Koncepce rozvoje zařízení ze dne 6. ledna 2018
4. Strategický plán 2016-2020, vize a poslání DDM Benešov ze dne 16. prosince 2015
5. Kniha porad vedená od 10. června 2014
6. Přehled zájmových kroužků DDM Benešov, školní rok 2017/2018
7. Inkluzivní vzdělávání v DDM Benešov ze dne 1. září 2016
8. Plán hospitací a kontrol ve školním roce 2017/2018 ze dne 1. září 2017
9. Pravidla hodnocení zaměstnanců DDM Benešov, včetně hodnocení za rok 2017
10. Potvrzení k Přihlášce do tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy školní rok 2016/2017 – výběr
11. Organizační řád DDM Benešov s úpravami ze dne 1. září 2015
12. Rozvrh pracovní doby interních zaměstnanců pro školní rok 2017/2018
13. Rozpis hodin odborných heren pro školní rok 2017/2018
14. Provozní řády heren a odborných pracoven ze dne 1. září 2017
15. Zřizovací listina vydaná s účinností od 1. října 2009, včetně Dodatku č. 1
16. Výpis správního řízení o zápisu míst poskytovaného vzdělávání (Husova 470 a Hráského 1913) vydaný KÚ SK, čj. 104996/2012/KUSK, dne 31. srpna 2012
17. Potvrzení ve funkci ředitelky vydané zřizovatelem dne 2. května 2012
18. Plán dalšího vzdělávání zaměstnanců ve školním roce 2017/2018, včetně individuálních plánů (interních) pracovníků ve školním roce 2017/2018
19. Provozní řád veřejně přístupného hřiště DDM Benešov vydaný dne 17. února 2014
20. Minimální preventivní program vydaný dne 1. listopadu 2017
21. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2017

22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2017
23. Účetní evidence nákladů a výnosů za 1-12/2017
24. Kniha úrazů – vedena od 1. září 2013 ke dni inspekce
25. Školní matrika ke dni inspekce
26. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-235/11 ze dne 14. února 2011
27. Přihlášky účastníků k zájmové činnosti, školní rok 2016/2017 a 2017/2018-výběr
28. Deníky zájmových, školní rok 2016/2017 a 2017/2018-výběr
29. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ke dni inspekce
30. Doklady o kontrole a evaluaci DDM (hospitační záznamy, hodnocení ZÚ, výroční zpráva, školní rok 2016/2017 a 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

Mgr. Václav Zemek v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

RNDr. Antonín Smrž v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

V Praze 10. března 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

razítko

Milada Rýdlová, ředitelka školského zařízení

Milada Rýdlová v. r.

V Benešově 28. března 2018